

des i den gældende retsplejelovs § 825, stk. 1, 3. og 4. pkt. Forslaget berører ikke de hidtil gældende regler i særlovgivningen om privates adgang til at foretage beslaglæggelse, f.eks. lov om jagt og vildtforvaltning § 32, stk. 2, om adgangen til i forbindelse med privat anholdelse at fratage en person skydevåben og andre jagtredskaber samt skudt og fanget vildt.

Beføjelsen svarer til den, der tilkommer politiet, og er derfor begrænset til forhold, der er undergivet offentlig påtale, jf. den foreslåede § 802, herunder betinget offentlig påtale i det omfang, beslaglæggelse er uopsættelig, og begæring om påtale i øvrigt kan forventes, jf. retsplejelovens § 720, stk. 2.

Det er en forudsætning, at muligheden for at foretage beslaglæggelse ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes, jf. henvisningen til § 806, stk. 3.

Der er ikke fundet anledning til at foreslå bestemmelser om privates adgang til at foretage beslaglæggelse i forbindelse med lovovertrædelser, der alene er undergivet privat påtale. Dette gælder indenfor straffelovens område bestemmelserne om ærekrænkelser m.v. (straffelovens §§ 267-274), visse handlinger beslægtet med skyldnersvig (straffelovens § 293, stk. 2) samt selvtægt (straffelovens § 294).

Til § 807 b

Det gældende kapitel 75 b om beslaglæggelse af bevismidler eller til sikkerhed for konfiskations- eller vindikationskrav indeholder i modsætning til bestemmelserne om beslaglæggelse for sagsomkostninger og erstatningskrav i kapitel 74, jf. § 804, stk. 2, ikke regler om den civilretlige betydning af beslaglæggelse (eller bevaringstagelse). Dette spørgsmål foreslås reguleret i § 807 b. Bestemmelsen omhandler beslaglæggelsens retsvirkninger såvel i forhold til den, indgrebet retter sig imod, som i forhold til tredjemand.

Fysisk råden over beslaglagte genstande omtales ikke i bestemmelsen, idet en sådan i de fleste tilfælde efter sagens natur vil være udelukket. Såfremt beslaglagte genstande, der ikke kan tages i forvaring, f.eks. bygninger eller skibe, beskadiges, ødelægges eller bortskaffes, vil der efter omstændighederne kunne være tale om strafbart forhold efter straffelovens § 291 om hærværk eller eventuelt § 125, stk. 1, nr. 2, om ødelæggelse m.v. af bevismidler. Det vil efter omstændighederne evt. også kunne komme på tale at henføre forholdet under straffelovens § 292 om kreditorunddragelse, navnlig hvis der er sket beslaglæggelse efter § 802, stk. 2, nr. 2, med henblik på at sikre forurettedes krav på erstatning i sagen.

Stk. 1 vedrører beslaglæggelse af genstande, der

kan tjene som bevismidler, bør konfiskeres (udbytte- eller genstandskonfiskation) eller ved lovovertrædelser er fravendt nogen, som kan kræve dem tilbage (vindikationskrav), jf. § 802, stk. 1, og § 803, stk. 1. Til denne kategori regnes endvidere genstande, der er afleveret til politiet efter pålæg om edition, jf. § 804, stk. 2.

Efter stk. 1 kan der hverken ved aftale eller kreditorforfølgning foretages dispositioner over det beslaglagte, som er i strid med formålet med indgrebet. Denne formulering dækker over en række forskelligartede situationer, idet en disposition kan accepteres i visse situationer, men ikke i andre.

Retsstillingen afhænger af, dels hvilken af de tre former for beslaglæggelse der er tale om, dels hvilken form for disposition der ønskes foretaget (salg, gave, arv, pantsætning, udlæg, etc.). Retsstillingen afhænger endvidere af, hvem der foretager dispositionen (den, mod hvem indgrebet er rettet, ejeren af genstanden eller tredjemand).

Begrænsningen i rådeadgangen går i hvert enkelt tilfælde netop så langt, som beslaglæggelsens formål tilsiger.

Eksempelvis vil en genstand, der er beslaglagt som bevismiddel, frit kunne sælges af ejeren, blot således at levering først kan finde sted, når beslaglæggelsen er ophørt.

For så vidt angår konfiskationskrav bemærkes, at en beslaglæggelse med henblik på sikring af krav om konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 1. led, og § 76 a, stk. 1-3, dvs. udbytte eller genstande, der umiddelbart træder i stedet for udbytte, eller efter § 75, stk. 2, dvs. genstande, der konfiskeres for at forebygge yderligere lovovertrædelser, opnår beskyttelse - under forudsætning af, at de sædvanlige sikringsakter er foretaget - fra beslaglæggelsen mod sigtedes kreditorer og aftaleerhververe. En efter beslaglæggelsen følgende konfiskation overfører således ejendomsretten over det konfiskerede med tilbagevirkende kraft til tidspunktet for beslaglæggelsen. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3. i de almindelige bemærkninger.

Beslaglæggelse med henblik på gennemførelse af vindikationskrav afskærer ikke ejerens adgang til retligt at disponere over genstanden. Han kan således sælge den, anvise den til genstand for udlæg osv. - alt under forudsætning af, at han virkelig er ejer. I forhold til den, mod hvem indgrebet er rettet, tjener indgrebet til fysisk at forhindre en uberettiget råden. Det indebærer derimod ikke i sig selv nogen forringelse af den rette ejers ret til ved aftale at disponere over genstan-